

Anmeldelse: Handy overblikbog krydret med kloge køleskabsmagneter

Bogen er et nyttigt indspark i debatten om fremtidens samfund, mener Lars Konggaard.

Af Lars Konggaard, senior CSR-rådgiver hos CSR-rådgivning.dk - 4. november 2021

Professor emeritus Steen Hildebrandt har skrevet en lille og let læst bog, som bevæger sig rundt i to hovedområder – begge områder indeholder relevante betragtninger og konkret viden for ledere i både private virksomheder, det politiske miljø og offentlige organisationer.

To hovedområder i bogen

I det ene hovedområde giver bogen os en flyvetur henover hvor det danske velfærdssamfund stammer fra, hvem der har stået fadder til betydningsfulde initiativer og beslutninger, og den giver en række grundrids af de grundlæggende problemer, vi står med i dag.

I det andet hovedområde beskæftiger bogen sig med FN's Verdensmål – i relation til hvordan private virksomheder og offentlige organisationer kan komme i gang i deres at accelerere deres bidrag til at skabe en mere lige og bæredygtig verden.

Bogens kapitler er superkorte; de fleste fylder kun et par sider, hvilket gør bogen nem og hurtig at gå til, men som på den anden side derved naturligvis ej heller tager læseren ret meget med i dybden på de emner, der behandles.

Efter min smag er det måske en svaghed ved bogen – fordi det kan give læseren lidt ensidige billeder af bogens i øvrigt gode og absolut velplacerede pointer.

Lars Konggaard, manden bag CSR-rådgivning.dk, anmelder 'Det Bæredygtige Velfærdssamfund – med Verdensmålene som kompas'. Foto: PR

Den historiske flyvetur

De første syv kapitler giver os en introduktion til hvordan og hvorfor Danmark har udviklet sig til et velfærdssamfund, og der redegøres blandt andet for den transformation, der skete i sidste halvdel af 1900-tallet, hvor det gamle danske håndværks- og landbrugssamfund blev transformeret til et velfærdssamfund, og for hvordan samfundet i de sidste årtier af århundredet blev videreudviklet til en konkurrencestat.

I kapitlerne berøres blandt andet: Jens Otto Krags bog med det socialdemokratiske partiprogram Fremtidens Danmark – Socialdemokratiets politik fra 1944, genopbygningen af Europa efter anden verdenskrig, Marshall-hjælpen, oprettelsen af NATO og OECD, Handelsministeriets Produktivitetsudvalg, H. C. Hansen-regeringens betydning for de efterfølgende mange års udvikling af det danske velfærdssamfund, Brundtland-rapporten Vor fælles fremtid fra 1987 og etableringen af verdens første Ministerium for offentlige arbejder og forureningsbekæmpelse i 1971.

...og vores ståsted nu i relation til bæredygtighed

I bogens sidste kapitler inddrager Steen Hildebrandt blandt andet processen med vedtagelsen af FN's Verdensmål, den danske regerings Handlingsplan for FN's Verdensmål fra 2021, Kate Raworth berømmede og meget anerkendte bog, Doughnut økonomi – Syv principper for en fremtidig økonomi. Desuden de ligeså anerkendte ni såkaldte planetariske grænser, der er udviklet af Stockholm Resilience Centre og teorien Humanokrati med grundidéen om, at det centrale i enhver organisation ikke skal være regler, forskrifter og strukturer, men mennesker og menneskelige relationer – mennesker skal være i centrum.

Køleskabsmagneter

Steen Hildebrandt har gennem hele bogen krydret og pointeret essenserne via en række kloge kortfattede udsagn – da jeg havde læst de først udsagn kom jeg til at tænke på køleskabsmagneter, fordi udsagnene faktisk godt kunne danne basis for en ny serie af kloge ord, der i køkkenet i dagligdagen kan minde os om, hvad bæredygtig udvikling er.

Et par eksempler: ”Danmark bør blive et globalt mønster- og foregangsland, når det handler om verdensmål og grøn omstilling”, ”Alt er i hænderne på mennesker. Bæredygtig ledelse kan ikke praktiseres i dybt uhensigtsmæssige organisationsstrukturer og -kulturer” og ”Vi siger tillid, men praktiserer det ikke. Tværtimod: I mange organisationer er mistilliden sat i system, så man er sikker på, at mennesker ikke udfolder sig”.

Vi skal omlægge radikalt

I bogen fortæller Steen Hildebrandt hele verden, Danmark og hver af os borgere, at vi skal rette op på de skader som velfærdssamfundet har skabt på både miljø, sociale og etisk forhold. Han går faktisk så langt, som til at sige at kursen skal lægges radikalt om.

Omlægningen skal ske gennem nye grundlæggende ledelsestilgange og nye måder at lave *business cases* på, som ikke kun indeholder finansielle parametre, men som også tager højde for de værdier hhv. problemer, som en given beslutning kommer til at give. Steen Hildebrandt argumenterer for, at regeringernes politiske programmer og virksomhedernes udviklingsstrategier i langt højere grad skal have rødder i en bæredygtig måde at tænke på.

FN's Verdensmål skal være krumtappen

På netop dette punkt kommer FN's Verdensmål ind i billedet som det værktøj, der kan sikre, at lederes beslutninger sker med udgangspunkt i hvad der på både kortere og længere sigt er godt for den enkelte virksomhed/det enkelte land og for resten af verden.

Steen Hildebrandt har lavet et forslag til en simpel tre-trins opskrift for hvordan ledere kan gå frem.

De tre trin:

1. Status – Situationen nu: Med udgangspunkt i de 17 verdensmål tegner man et billede af, hvad status (baseline) i samfundet, virksomheden eller kommunen er med hensyn til de 17 verdensmålsdimensioner.
2. Visionen – Situationen om 10 år: Hvor vil man hen? Vil man arbejde med verdensmålene som en ny strategisk tænkning, dagsorden, kompas, rettesnor og terminologi?
3. Handlinger – Planer og initiativer for de næste år: Med udgangspunkt i denne status (baseline) og den udarbejdede vision: Hvilke ændringer og initiativer peger disse to tilstandsbeskrivelser på?

Opskriften er, vil jeg tillade mig at sige, ikke opfundet af forfatteren, idet sekvensen “status – mål – handlinger” vist har været en grundmodel siden ledelse blev ”opfundet” ... men det gør absolut ikke, at opskriften ikke er relevant – også i denne sammenhæng.

Fin bog med mange nyttige anvisninger på bæredygtighed til ledere – og alle andre!

Hvis man skal opsummere, synes jeg klart, at Det Bæredygtige Velfærdssamfund er et nyttigt og nytænkende indspark i debatten om udviklingen af fremtidens Danmark – og for den sags skyld også resten af verden.

Vi har i Danmark en god position til at vise resten af verden hvordan et mønster- og foregangsland i virkeliggørelsen af FN's 17 verdensmål ser ud, og her bidrager denne bog på fin vis.

Steen Hildebrandt viser os alle, at vi historisk set har haft udfordringer og krisesituationer, som vi kan lære af, når vi nu skal finde den bæredygtige vej fremad for verden. Han fortæller os, at der ikke er nogen vej uden om at køre på de bæredygtige jernbanespor ... spor som netop FN's Verdensmål allerede har udstukket for os

Det er en god bog, som både fortæller historien om, hvorfor vi som samfund er, hvor vi er, og som samtidig giver en velunderbygget anvisning på, hvordan Danmark (og resten af verden) i de kommende årtier kan lave en radikal transformation fra den nuværende fokusering på ensporet vækstorientering til at sikre, at udviklingerne fremover baseres på underbygget og helhedsorienteret bæredygtighed.

Sådan at vi for Danmarks vedkommende bliver det, som Steen Hildebrandt kalder ”Det Bæredygtige Velfærdssamfund”.